

### Список використаних джерел:

1. Міненко М.А. Фахові виробничі об'єднання (теорія, методологія, практика) : монографія / Міненко М. А. – К. : ННЦ ІАЕ, 2010. – 358 с.
2. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія: монографія / Міненко М. А. – К. : КНТЕУ, 2014. – 404 с.
3. Міненко М.А. Громадські об'єднання: досвід Німеччини: монографія / Міненко М. А. – К. :КНТЕУ, 2015. - 328 с.

**Шалімова Н.С., д.е.н., професор,  
Центральноукраїнський національний технічний університет,  
м. Кропивницький, Україна**

## **ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНИХ ПОРІВНЯНЬ ЯК ВАЖЕЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНТЕГРОВАНИХ СТРУКТУР ЗА УЧАСТІ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ**

Держава за допомогою різноманітних інструментів, зокрема державні (публічні) закупівлі, пільгове кредитування, податкові пільги та преференції, має можливість формувати необхідну структуру інтересів бізнесу, які б відповідали державній стратегії розвитку, створювати сприятливе середовище для партнерського залучення бізнесу в досягнення державних (загальнонаціональних) цілей при створенні інтегрованих структур, формуванні механізмів інтеграційної взаємодії суб'єктів господарювання при започаткуванні та розвитку інноваційних проєктів. Взаємодія ж суб'єктів приватного та державного секторів суттєво впливає на ефективність вирішення та розв'язання пріоритетних соціально-економічних завдань.

Система публічних (державних) закупівель виконує низку важливих функцій, які впливають на розвиток інноваційного середовища та функціонування інноваційно-інтегрованих структур: виробничу, споживчу, цінового регулювання, обліково-аналітичну, контрольну, стратегічну, стимулюючу тощо. З точки зору забезпечення ефективного витрачання державних коштів в рамках підтримки інноваційного клімату важливими є не лише обліково-аналітичні та контрольні функції, а і функція цінового регулювання, яка проявляється в дистанційному впливі держави на процеси ціноутворення в економіці шляхом визначення пріоритетів інвестицій в інновації, а також стимулююча функція, яка реалізується через такі принципи, як: цільового призначення фінансування на основі конкурсного відбору проєктів, гарантованого фінансування на основі дотримання умов укладеного контракту, національного, регіонального та місцевих пріоритетів.

Важливу інформацію щодо ефективності системи публічних закупівель представляє міжнародний рейтинг, підготовлений робочою групою Світового

банку. Але незважаючи на те, що методики розрахунку міжнародних рейтингів та напрями використання їх результатів достатньо широко представлені в економічній літературі, рейтинг ефективності системи публічних закупівель залишається поза увагою. Надзвичайно актуальним є дослідження місця України в міжнародних рейтингах з акцентом на ефективність системи публічних закупівель як важливого та невід'ємного елементу державного регулювання й підприємницького середовища, виявлення факторів, які впливають на зміни показників, їх критичну оцінку з огляду на такі міркування: по-перше, необхідно розуміти те середовище, за яким нашу країну сприймають міжнародні організації, інвестори, кредитори та інші зацікавлені особи, щоб визначати напрями удосконалення та їх прогнозний вплив на позицію нашої країни з метою збільшення її рейтингу, в тому числі і в сфері ефективності системи публічних закупівель; по-друге, вивчення та аналіз складових елементів міжнародного рейтингу дозволяє підвищувати якість підготовчої роботи при проведенні публічних закупівель в сфері інноваційної діяльності та ринку інноваційних продуктів. Результати такого порівняльного аналізу дозволяють виявляти зони ризику, а відповідна інформація може бути використана при розробці рекомендацій та пропозицій щодо підвищення ефективності системи публічних закупівель особливо в умовах реформування законодавства про публічні закупівлі та запровадження нової системи «Прозоро» («Prozorro»).

Важливу інформацію щодо ефективності системи публічних закупівель представляє міжнародний рейтинг, підготовлений робочою групою Світового банку. Дослідження ефективності системи публічних закупівель було започатковано Світовим Банком в 2013 році. На даний час опубліковано три звіти: 2015 року (охоплено 10 країн); 2016 року (охоплено 77 країн); 2017 року (охоплено 180 країн) [1]. Україна була включена до дослідження, починаючи з 2016 року і два роки поспіль Світовий банк оцінює систему публічних закупівель України на досить високому рівні. В 2017 році найвища оцінка (86 балів) отримана за показником «розкриття конвертів, оцінка та вибір переможця». Високі оцінки (70 балів) отримані за показниками «зміст та умови укладання контракту», «оцінка потреб, розміщення інформації про закупівлі, підготовка заяв (пропозицій)». Середні оцінки отримані за показниками «подача заяв(пропозицій)» та «забезпечення виконання контракту» – 59 та 50 балів, відповідно. За показником «оплата виконаних за контрактом зобов'язань» Україна отримала лише 37 балів зі 100 можливих.

Враховуючи те, що в Звіті відсутня підсумкова оцінка та підсумковий рейтинг, доцільним та інформативним є порівняння отриманих оцінок за сумою балів з країнами Європи та Центральної Азії (група, яка охоплює 25 країн і до якої включено Україну), а також з окремими країнами ОЕСР, які віднесені до групи країн з високим рівнем доходу. Україна, отримавши 372 бали (або в середньому 62,0 бали) знаходиться на 13 місці, випередивши Латвію, Киргизстан, Сербію, Литву, Таджикистан, Хорватію, Чорногорію, Білорусь, Азербайджан, Вірменію, Сан-Маріно та Узбекистан. Найвищі підсумкові бали в групі отримала система публічних закупівель Казахстану – 477 балів (середній бал – 79,5). Як свідчать

розрахунки, система публічних закупівель України за сумою балів випередила навіть такі країни – члени ОЕСР з високим рівнем доходу, як Ісландія, Норвегія, Великобританія, Ірландія, Нідерланди, Швейцарія, Фінляндія, Люксембург, Швеція, Чехія, Португалія, Словаччина, Греція.

Результати аналізу сфери публічних закупівель свідчать про існування певних недоліків, які відповідають низьким балам України за даними оцінювання Світовим банком, що свідчить про доцільність використання результатів міжнародного оцінювання. Такі оцінки є важливими при формуванні сприятливого інноваційного середовища, сприянні розвитку інноваційно-інтегрованих структур із залученням суб'єктів державного сектору науково-дослідного спрямування.

#### **Список використаних джерел:**

1. World Bank Group. Benchmarking Public Procurement. [Electronic resource]. - Access mode: <http://bpp.worldbank.org/reports>

**Слатвінський М. А., к.е.н., доцент,  
Уманський державний педагогічний університет  
імені Павла Тичини, м. Умань, Україна**

### **ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО: МОЖЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ**

Інноваційний шлях розвитку України серед іншого передбачає модернізацію економіки міських агломерацій, адже в Україні тільки у великих міст є можливість стати потенційними центрами інноваційного та інвестиційного зростання – «потенційними точками тяжіння інвестицій» – завдяки концентрації людського капіталу. Ключова роль при цьому відводиться розвитку інфраструктури, як наприклад, будівництву інфраструктурних коридорів між великими містами та облаштуванню виходів до морських портів для скорочення економічної відстані. Реалізація крупних інфраструктурних проектів можлива на засадах державно-приватного партнерства (ДПП), що дозволить залучити необхідні фінансові та матеріальні ресурси, технології приватного сектору і заручитись необхідним державним інституційним забезпеченням.

У світовій практиці існує велика різноманітність форм ДПП та інститутів, що забезпечують їх функціонування, що відображено на рис. 1.

При структуризації нових проектів державно-приватного партнерства дуже важливо використовувати комплексний підхід, заздалегідь опрацьовуючи всі можливості розбудови інфраструктури, залучаючи в проект всі потенційні супутні бізнес-напрямки. У цьому випадку об'єднання різних інструментів в єдиний комплексний проект під єдину стратегічну мету з використанням різних механізмів поліпшення інвестиційного клімату необхідне для залучення позабюджетних джерел.